Бухгалтерия хисоби ва солик фанидан оралик назорат иши 1-казус

2020 йил 1 январь ҳолатида хусусий корхонанинг счётларида қуйидаги қолдиқ мавжуд.

Актив	Сумма	Пассив	Сумма
Асосий воситалар 0100	25000 000	Устав капитали 8330	3000 000
Материаллар 1010	1800 000	Резерв капитали 8520	450 000
Тугалланмаган ишлаб		Қисқа муддатли банк	
чиқариш 2010	900 000	кредити 6810	20000 000
		Тақсимланмаган фойда	
Тайёр махсулотлар 2810	450 000	8710	2000 000
Кассадаги пул маблағи			
5010	5000	Бюджетга қарзлар 6410	1437 750
		Мақсадли фондларга	
Хисоб-китоб счёти 5110	2710 650	қарзлар 6520	1477 750
Харидорларнинг қарзлари		Иш ҳақи бўйича қарзлар	
4010	750 000	6710	1000 150
Бошқа дебиторларнинг	350 000	Мол етказиб	2600 000
қарзлари		берувчиларга қарз	
4890		6010	
Жами	31965650	Жами	31965 650

Хисобот даври давомида хусусий корхонада куйидаги хўжалик операциялари содир бўлган

T.	77.11	Сумма	Бух.проводка	
p.	Хўжалик операцияларнинг мазмуни		Дт	Кт
	Иш ҳақи бериш учун ҳисоб-китоб счётидан			
1	кассага пул олиб келинди	1000 150		
2	Кассадан ишчиларга иш ҳақи берилди	910 150		
	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи депонентга			
3	ўтказилди	90 000		
	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи банкка			
4	топширилди	90 000		

5	Харидорлардан олдиндан аванс олинди	900 000	
	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул		
6	қилинди	250 000	
7	Омбордан ишлаб чиқаришга метариал берилди	100 000	
	Ишлаб чиқаришда фойдаланилмаган		
8	материаллар омборга	10 000	
	қайтариб топширилди		
	Ишлаб чиқаришдан тайёр махсулотлар қабул		
9	қилинди	715 000	
10	Мол етказиб берувчиларга қарзлар тўланди	186 000	
11	Бюджетга қарзлар тўланди	460 000	
12	Давлатнинг мақсадли фондларига қарз тўланди	500 000	
	Ишлаб чикаришдаги асосий воситаларга		
13	эскириш хисобланди	15 000	
	Ишчиларга иш ҳақи		
14	хисобланди	5000 000	
	Мехнатга хақ тўлаш фондидан ягона ижтимоий		
15	тўлов		
	хисобланди (12%)		
16	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди:		
	а) даромад солиғи ушлаб		
	қолинди		
	в) шахсий жамғариб бориладиган пенсия хисоб		
17	рақамига 0,1%		

Топшириқ:

- 1. Бухгалтерия проводкаларини беринг.
- 2. Бухгалтерия хисобининг счётларини очинг.
- 3. Счётларда хўжалик операцияларини акс эттиринг.
- 4. Счётлардаги оборотларни ва қолдиқни хисобланг.
- 5. Бухгалтерия балансини тайёрланг.

Хисобот даври давомида хусусий корхонадаги хўжалик операцияларини бухгалтерия хисобвараклар режаси бўйича куйидаги жадвалда бухгалтерия ўтказмаларини берамиз.

No	Хўжалик операцияларининг мазмуни	сумма	Бух.проводка	
			Дт	Кт
1	Иш ҳақи бериш учун ҳисоб-китоб счётидан кассага пул олиб келинди	1000150	5010	5110
2	Кассадан ишчиларга иш хақи берилди	910150	6710	5010
3	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи депонентга ўтказилди	90000	6720	6710
4	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи банкка топширилди	90000	5110	5010
5	Харидорлардан олдиндан аванс олинди	900000	5110	6010
6	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул қилинди	250000	1010	6010
7	Омбордан ишлаб чиқаришга материал берилди	100000	2010	1010
8	Ишлаб чиқаришда фойданилмаган материаллар омборга қайтариб топширилди	10000	1010	2010
9	Ишлаб чиқаришдан тайёр маҳсулотлар қабул қилинди	715000	2810	2010
10	Мол етказиб берувчиларга қарзлар тўланди	186000	6010	5110
11	Бюджетга қарз тшланди	460000	6410	5110
12	Давлатнинг мақсадли фондларига қарз тўланди	500000	6520	5110
13	Ишлаб чиқаришдиги асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	15000	2010	0210.
14	Ишчиларга иш хақи хисобланди	5000000	2010	6710
15	Меҳнатга ҳақ тўлаш фондидан ЯИТ ҳисобланди (12%)	600000	2010	6524
16	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди: А) Даромад солиғи	600000	6710	6410
17	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди:	5000	6410	6530

Корхона фаолиятида юқоридаги бажарилган операциялари бўйича 2020 йил 1 январь холатидаги балансини 2020 йил 1 февраль холатига қайта тузамиз.

				2020 йил		
	2020 йил			1 феврал		
	1 январ		2020 йил	ҳолатига		
Счетлар	ҳолатига		январ	корхонанинг		
	корхонанинг	2020 йил	ойидаги	счетларидаги		
	счетларидаги	январ ойидаги	Кредит	мавжуд		
	мавжуд колдик	Дебет айланма	айланма	колдиқ		
	Актив					
0100.	25000000			25000000		
1010.	1800000	260000	100000	1960000		
2010.	900000	5715000	725000	5890000		
2810.	450000	715000		1165000		
5010.	5000	1000150	1000150	5000		
5110.	2710650	990000	2146150	1554500		
4010.	750000			750000		
4890.	350000			350000		
Жами	31965650	8680150	3971300	36674500		
		Пассив				
8330.	3000000			3000000		
8520.	450000			450000		
6810.	20000000			20000000		
8710.	2000000			2000000		
6410.	1437750	465000	600000	1572750		
6520.	1477750	500000	600000	1577750		
6710.	1000150	1600150	5000000	4400000		
6010.	2600000	186000	1150000	3564000		
6720.			90000	90000		
0210.			15000	15000		
6530.			5000	5000		
Жами	31965650	2751150	7460000	36674500		

Ўзбекистонда фаолият юритаётган барча турдаги хўжалик юритувчи субектлар молиявий хўжалик фаолити бух конуни доирасида амалга оширилади. Шунингдек ушбу казусга ечим топиш учун Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти 20-21-сон Бугалтерия Ҳисобининг Миллий Стандартларидан фойдаландик.